



POLITIET

Kriminalitetsforebygging

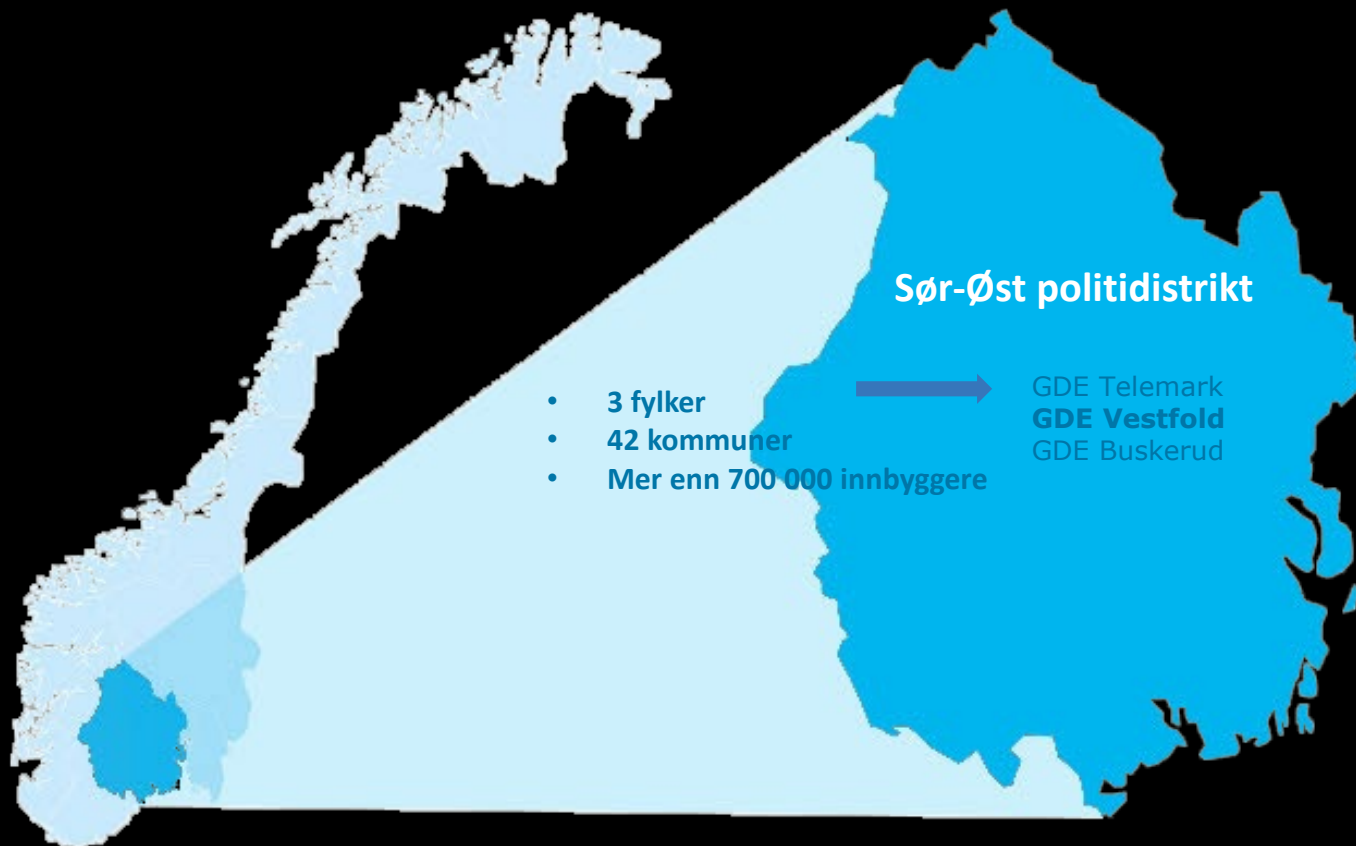
Pob. Kristine Bye

Politikontakt, Larvik kommune

Radikaliseringskontakt GDE Vestfold



POLITIET





Forebyggende, Sør-Øst og Vestfold:

- **Sør- Øst PD: Fellesenhet for forebygging:**
 - Seksjon for risiko, trussel og Støttesenteret
 - Fagseksjon for forebygging (koordinatorer og nettpatruljen mm.)
 - Statens Barnehus
- **GDE Vestfold:**
 - 4 politikontakter: **Nordre Vestfold, Tønsberg og Færder, Sandefjord og Larvik.**
 - Dedikerte forebyggere
 - 2 RISK ansatte (Risikoanalyse og kriminalitetsforebygging av vold i nære relasjoner)
 - 1 OVA ansatt (omvendt voldsalarm)
 - Nærpolitiressurser (inntil videre...)



// Kriminalitet begått av barn og unge

- Kriminalitet begått av barn og unge ligger i 2025 stabilt sammenliknet med 2024
- Det var en økning i kriminalitet begått av barn og unge fra 2020 til 2023, før antallet saker der barn og unge var gjerningsperson gikk ned fra 2023 til 2024.
- I 2024 ble rett i underkant av én prosent av befolkningen under 18 år i Sør-Øst politidistrikt anmeldt for å ha begått kriminelle handlinger



Vestfold; et øyeblikksbilde

- For Vestfold sin del er det Tønsberg og Sandefjord, (Drammen, Porsgrunn og Skien om vi ser på hele distriktet)
- I disse områdene ser politiet ungdomsgrupperinger med ulik grad av organisatorisk struktur. Både løse ungdomsgrupperinger, og mer faste og etablere strukturer.
- Ungdommene som hører til disse miljøene er ofte sårbare og de begår gjentatt kriminalitet
- De utfører alvorlige lovbrudd som narkotikadistribusjon, ran, vold, knivstikkinger og drapsforsøk
- Ungdommene er mobile og ferdes mellom byene. Det oppstår derfor konflikter på tvers av by- og kommunegrenser



// Kriminelle nettverk



- Sør-Øst politidistrikt har identifisert over 20 kriminelle nettverk i distriktet
- Primærintensjonen til samtlige er økonomisk profitt
- Alle knyttes til innførsel, distribusjon eller omsetning av narkotika
- Alle har en form for aktivitet knyttet til hvitvasking av økonomisk profitt, samtidig som flere av nettverkene knyttes til legale foretak og bedrifter
- Bedragerier, pengeinnkreving, ulovlig hawala, omsetning av våpen og voldsoppdrag er vanlig



- Det er **sannsynlig** at kriminelle nettverk vil opprettholde en intensjon om å knytte til seg ungdom.
- Det er **meget sannsynlig** at ungdom som påtar seg utøverrollen i voldsoppdrag blir og vil bli utsatt for press, tvang og trusler både før, under og etter voldsoppdrag.
- Det er **lite sannsynlig** at ungdom blir utsatt for trusler eller vold dersom rekrutteringsprosessen og kontakten med de kriminelle nettverkene brytes tidlig.

Violence as a Service (Vaas)

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

EUROPOL

Slik fungerer vold som handelsvare



Begrepet vold som handelsvare beskriver hvordan voldshandlinger settes bort til kriminelle aktører som tilbyr slike tjenester mot betaling.

Fenomenet innebærer ofte at mindreårige eller unge voksne utfører trusler, voldshandlinger eller drap på oppdrag. Rekrutteringen skjer gjerne gjennom digitale kanaler som sosiale medier, nettfora eller krypterte meldingstjenester.

FIRE NØKKELROLLER I VOLDSKJEDEN



Oppdragsgiver

Personen som bestiller og finansierer forbrytelsen, ofte lokalisert i utlandet.



Rekrutterer

Personen som rekrutterer potensielle gjerningspersoner, vanligvis via krypterte meldingstjenester eller spill-/chatplattformer.



Tilrettelegger

Personen som sørger for at forbrytelsen kan gjennomføres, ved å ordne logistikk, skaffe våpen og økonomiske ordninger.



Gjerningsperson

Personen som fysisk utfører forbrytelsen, ofte en uerfaren mindreårig uten tilknytning til en kriminell gruppe eller til rekruttererne.

Rekrutteringsprosessen

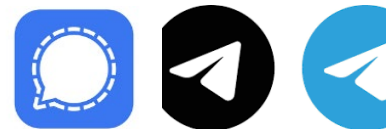
Barn/unge er aktive i ulike sosiale medier.
Utsettes for propaganda fra organiserte kriminelle
der de lokkes over til andre plattformer. I senere tid
har også annonser blitt lagt ut her.



Annonsering av ulike voldsoppdrag der det søkes etter
utførere og hvor man kan melde interesse ved å sende
direktemelding til annonsør/rekrutterer.



Utfører blir lagt til i gruppe der videre
planlegging av voldsoppdraget skjer.





Hvordan skal vi forebygge dette, og andre former for ungdomskriminalitet?

- Kunnskap i bunn: forskning, kriminalitetsstatistikk, informasjon fra samarbeidspartnere med mer.
- Kartlegging av kriminelle miljøer og analyse av rekruttering til kriminalitet, herunder også **årsaker**
- Identifisering av risikoutsatte ungdomsmiljøer
- Sette inn målrettede tiltak
- Evaluering av effekt.
- **For å jobbe proaktivt er vi avhengig av et godt samarbeid med andre aktører.**



Hvilke konkrete tiltak har politiet?

- **Proaktivt:**
 - Dele informasjon om trender og tendenser med samarbeidspartnere/alle som jobber med barn og unge.
 - Tilby de som er utsatt for kriminalitet oppfølging i **trygghetsprogrammet**.



➤ **Reaktivt:**

- Sørge for at straffesaken sendes i konfliktrådet
- Ved bekymringsmelding sørge for at barnevernet får informasjon om det vi er bekymret for
- Gi oppholdsforbud og besøksforbud
- Inndra verdier som stammer fra den ulovlige virksomheten.
- Utføre bekymringssamtale



Hvilke sårbarhetsfaktorer ser vi?

- Utfordringer i hjemmet (vold overgrep, rus, psykisk sykdom)
- Kognitive utfordringer
- Utsatt for mobbing og/eller rasisme
- Utfordringer, faglig eller sosialt på skolen
- Mangel på sunn familiearena
- Lavinntektsfamilie
- Kun en forsørgjer
- Etnisk minoritet som bakgrunn
- Negativ omgangskrets
- Utsatt for vold av jevngamle
- Radikale holdninger mot enkelte grupper (hatkriminalitet)
- **MANGEL PÅ TILHØRIGHET I LOKALSAMFUNNET**

UTENFORSKAP



Beskyttelsesfaktorer:

- Påkoblede foreldre
- Har minst en mestringsarena
- Andre hjelpeinstanser er påkoblet (Barnevern, PPT, BUPA, psykisk helse etc.)

- Sosioøkonomisk status, framtid og oppvekst
- Møter opp på skolen
- Har gode venner
- Har en (legal) inntekt

OPPLEVER TILHØRIGHET

Takk for meg 😊

Kristine.bye@politiet.no